

2020

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Bønderbyvej 19, 6270 Tønder

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	6
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	7
4) Lokalisering og landskab	7
5) Ammoniak	9
6) Lugt	9
7) Øvrige emissioner og gener	10
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	14
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	17
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:.....	17
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	17
D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	17
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	20
VILKÅR	21
HØRINGER	26
KLAGEVEJLEDNING	27

INDLEDNING

Jan Janssen har den 19. august 2019 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Bønderbyvej 19, 6270 Tønder

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 210905) med tilhørende bilag.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en § 12 miljøgodkendelse fra 2009, samt et tillæg fra 2017. På ejendommen er der tilladelse til 1.600 ungtyre, tung race (6 mdr. – slagtning ved 400 kg) og 1.600 tyrekalve, tung race (0 – 6 mdr.) Denne godkendelse bortfalder når der meddeles miljøgodkendelse efter § 16a.

Miljøgodkendelse § 16a – 2020

Der ønskes mulighed for en samlet udvidelse på 507 m² fordelt med 132 m² i kalvehytter placeret i tilknytning til de eksisterende hytter og med 375 m² boks i foderlade som søges lovliggjort.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 5. februar 2020 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Bønderbyvej 19, 6270 Tønder med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

2.861 m² produktionsareal dybstrøelse til kalve (under 6 mdr.).

650 m² produktionsareal dybstrøelse til ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.).

3.000 m² produktionsareal fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.).

Gødningsareal

1.015 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

Nye kalvehytter på total 132 m² dybstrøelse til kalve under 6 mdr..

Nyt staldafsnit i foderladen på 375 m² dybstrøelse til ammekøer, slagtekalve over 6 mdr.

Godkendelsen bygger på ansøgning nr. 210905 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:

Per Hendriksen
Miljømedarbejder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 760 af 30-07-2019 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:

Bønderbyvej 19, 6270 Tønder
Ejendomsnr. : 5500013688
CVR: 19234673
CHR: 50382

2) Kontaktoplysninger:

Jan Janssen
Bønderbyvej 19, 6270 Tønder
Mobil: 21278172
E-mail: janjanssen@mail.dk

3) Ejer af ejendom:

Jan Janssen

4) Rådgiver:

Åse Larsen, Slagtekalverådgivningen ApS
Herningvej 23, 7300 Jelling
Mobil: 76801252
E-mail: miljo@slagtekalve.dk

5) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

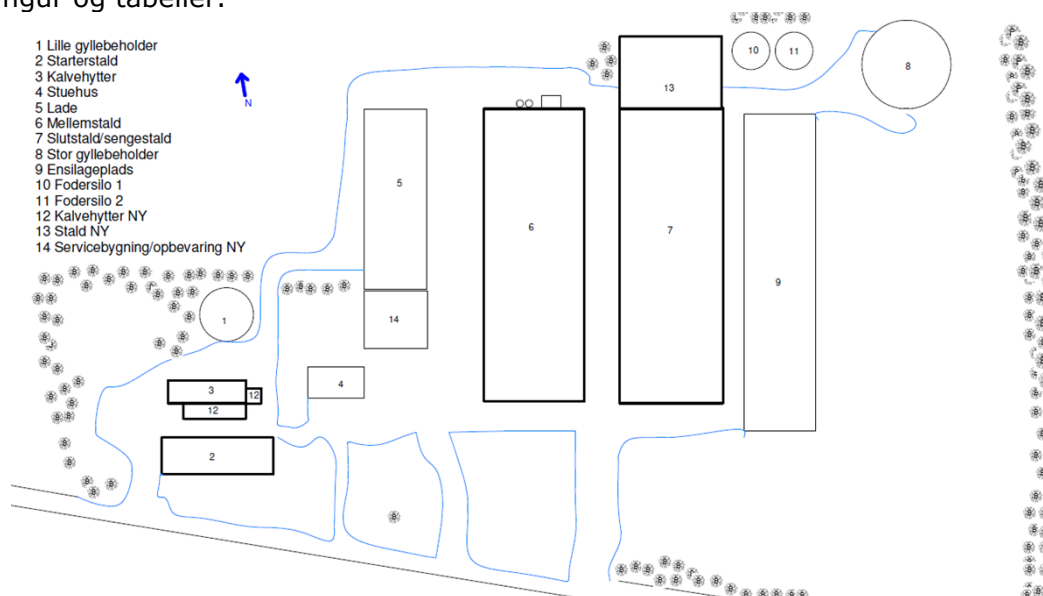
Ingen – Ansøger ejer også Trægårdsvej 13, 6270 Tønder, men der er ikke miljømæssig samdrift mellem disse ejendomme.

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabeller.

Figur 1: Situationsplan

Nr	Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype
2	Starterstald	423	310 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
3	Kalvehytter	229	216 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
6	Mellemstald	3000	275 m ² dybstrøelse til ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) 2203 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
7	Slutstald/sengestald	3093	3000 m ² fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)
12	Kalvehytter NY	146	132 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
13	Stald NY	750	375 m ² ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)

Tabel 1 - Staldanlæg i ansøgt drift

Nr	Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal og produktionstype
2	Starterstald	423	310 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
3	Kalvehytter	229	216 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
6	Mellemstald	3000	275 m ² dybstrøelse til ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.) 2203 m ² dybstrøelse til kalve, (under 6 mdr.)
7	Slutstald/sengestald	3093	3000 m ² fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)

Tabel 2 - Staldanlæg i nudrift

	Gødningsanlæg	Størrelse	Gødningsareal og gødningstype
A	Lille gyllebeholder	250 m ²	250 m ² gylle fra kvæg
B	Stor gyllebeholder	765 m ²	765 m ² gylle fra kvæg

Tabel 3 - Gødningsanlæg i ansøgt drift

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøger oplyser:

Husdyrbrugets husdyrgødning er både gylle og dybstrøelse. Gyllen opbevares i anlæggets gylletanke. Dybstrøelsen bringes direkte ud fra stalden eller opbevares komposteret i markstak indtil udbringning. Der muges ud hver 3. – 4. måned.

Gylletankene sikres et tæt flydelag, hvorved ammoniakfordampningen begrænses. Al håndtering af gylle foregår under konstant opsyn. Hvis der forekommer spild, opsamles det straks.

Udbringning af husdyrgødning afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode for at sikre maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Udbringningen af husdyrgødning følger generelle regler og efter principperne i Godt Landmandskab, hvilket bl.a. vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Det vurderes, at ejendommens teknikker til opbevaring og behandling af husdyrgødning lever op til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Se i øvrigt afsnit 9: Valg af BAT.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for overfladeafstrømning af gylle til søen vest for ejendommen, stilles der desuden vilkår til opsyn med pumpning til gyllebeholdere.

Vi vurderer, at de anvendte udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området. Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2)Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøger oplyser:

I forlængelse af de eksisterende kalvehytter opsættes 5 nye hytter til mælkefodring af kalve. Hytterne er præfabrikerede og sættes på en sokkel med fast bund. I forlængelse af sengestalden er der lavet en tilbygning som søges lovliggjort. Tilbygningen skal fungere som foderlade og sygeboks i dybstrøelse. I forlængelse af "5 lade" bygges en servicebygning på 20 meter x 22 meter.

Tønder Kommune vurderer:

Med ansøgers beskrivelse af de nye bygningers placeringer samt redegørelse for produktionsarealer vurderer tønder kommune, at der er redegjort for de bygningsmæssige ændringer og nye bygningers placering. Der er stillet vilkår til staldenes placering og indretning.

3) Forbindelse til andre husdyrbrugAnsøger oplyser:

Jan Jannsen ejer udover omhandlede ejendom beliggende Bønderbyvej 19 ligeledes Trægårdsvej 13, 6270 Tønder. Bønderbyvej 19 er ikke teknisk, driftsmæssigt eller forureningsmæssigt forbundet med Trægårdsvej 13 eller andre ejendomme.

Tønder Kommune vurderer:

Det vurderes at husdyrbrugene ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt direkte forbundet idet hvert husdyrbrug kan drives selvstændigt.

4) Lokalisering og landskab**Lokalisering**Ansøger oplyser:

Ejendommen ligger i landzone. Afstandskrav jf. § 6, 7 og 8 er overholdt.

Tønder Kommune vurderer:

Der må ifølge husdyrlovens § 6 ikke etableres husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor følgende afstandskrav:

Afstand til naboer og byzone m.v.	Afstandskrav	Afstand / retning
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Stokkebro/ Møgeltønder).	50 m	ca. 1.15 km (Ø)
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Hohenwarte).	50 m	ca. 5,4 km (V)
Nærmeste nabobeboelse er Bønderbyvej 21	50 m	ca. 60 m (V)

Tabel 4: Afstand til naboer og byzone mv.

Afstandskravene i § 6 er overholdt.

Der må ifølge husdyrlovens § 7 ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor følgende afstandskrav til særlig ammoniakfølsom natur:

Afstand til ammoniakfølsomme naturtyper	Afstandskrav	Afstand / retning
Kategori 1 (Inden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 7,6 km (SØ)
Kategori 2 (Uden for internationale naturbeskyttelsesområder)	10 m	ca. 4,8 km (Ø-NØ)

Tabel 5: Afstand til kategori 1 og 2 natur

Afstandskravene i § 7 er overholdt.

Der må ifølge husdyrlovens § 8 ikke etableres husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor følgende afstandskrav:

Afstand fra anlæg	Afstandskrav	Afstand / retning
Vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.	25 m	ca. 1,3 km (NV)
Vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning	50 m	ca. 3,7 km (NØ)
Vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for en afstand af 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m ²	15 m	ca. 28 m (NV)
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	ca. 33 m (S)
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 16 m
Naboskel	30 m	Ca. 47 m

Tabel 6: Afstande jf. §8.

Afstandskravene i § 8 er overholdt.

Landskab

Ansøger oplyser:

Bønderbyvej 19 ligger i landzone der i Kommuneplanen 2017-2029 er udpeget til: Bevaringsværdige landskaber, værdifulde kulturarvsområde, potentielle naturbeskyttelsesområde og kulturhistoriske bevaringsværdier. Udvidelsen sker i forlængelse af eksisterende stalde og det vurderes, at det ansøgte projekt ikke påvirker de nævnte udpegninger væsentligt. Omkring ejendommen er der afskærmende beplantning mellem ejendommen og naboer. I naboskellet mod øst videreføres det eksisterende læhegn.

Tønder Kommune vurderer:

Husdyrbruget ligger i et intensivt dyrket landskab. Området er domineret af mellemstore og små landbrug. Landskabet rummer desuden enkelte andre tekniske anlæg, især vindmøller.

Området er kendetegnet af få høje spredte hegn langs markskel og af små bevoksninger og skove. Hegnene er typisk placeret efter terrænforholdene og fremstår derfor uden et gennemgående mønster.

Tønder Kommune har undersøgt om nye eller ændrede bygninger ligger indenfor relevante udpegninger, afstandskrav, fredninger m.v. i kommuneplanen, naturbeskyttelsesloven, planloven, museumsloven eller skovloven.

Ejendommen ligger inden for:

- Bevaringsværdige kulturlandskaber

Der stilles fastholdende vilkår om udformningen af det ny byggeri og om vedligeholdelse af læhegnene i markskel syd og øst for slutstalden/sengestalden, samt vest og syd for de nye kalvehytter.

Med de stillede vilkår om farver og beplantning vurderer vi sammenfattende, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at det ny byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 7,6 km mod sydøst.
Beregningsen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 4,8 km mod nordøst.
Beregningsen viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 3 natur ligger ca. 1,7 km mod øst.
Beregningsen viser at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakfølsom natur er derfor overholdt.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Der ligger en del søer og 2 enge omkring husdyrbruget som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Den nærmeste sø ligger ca. 18 m vest for den mindste gyllebeholder.

Denne sø får en merdeposition på 1,4 kg N/ha/år. Vandhullet er besigtiget i 2017 med følgende beskrivelse: Vandhullet der ligger lige op ad gyllebeholderen har en dårlig naturkvalitet. Vandet var uigennemsigtigt, der var en del trådalger og bredvegetationen var domineret af tagrør og bredbladet dunhammer.

En merbelastning på 1,4 kg vurderes ikke at påvirke vandhullet.

Merdeposition til de resterende områder er beregnet til under 1 kg N/ha/år (0,7 er højeste værdi) så det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til tilstandsændringer i søerne.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bønderbyvej 21	0	NY	144,9	144,9	205,5	Ja
 Højervej 57	0	NY	522,3	522,3	1503,2	Ja
 Stokkebro, Møgeltønder	0	NY	725,8	725,8	1205	Ja

Tabel 7: Lugtberegning ansøgning nr. 210905

Beregningsen viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.
Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at der ikke må opbevares dybstrøelse i markstak inden for 100 m fra beboelser.

Under forudsætning af, at vilkår overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj og vibrationer

Ansøger oplyser:

Omkring landbrugets driftsbygninger afgiver følgende installationer støj, som kan genere omgivelserne:

Støjkilde	Tidsrum
Korn- og fodertransporter	Udelukkende i dagtimerne.
Håndtering af halm (halmoprøver og hængebane)	Dagtimer
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimer
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne

Tabel 8: Støjkilder på husdyrbruget

Støj fra husdyrbruget stammer hovedsageligt fra husdyr, korn- og fodertransportsystemer, tilkørsel af halm og frakørsel af husdyrgødning. Herudover kan der opleves støj ved interne transport og transport til/fra ejendommen. Til udstrømning af halm anvendes en eldreven/batteri strømaskine i dybstrøelsesstald. I sengebåsestald strøes savsmuld med hånd.

Støj søges minimeret ved vedligehold af maskiner. Maskiner repareres, så vidt det er muligt, indendøre for at reducere støj. Støjgener fra transport vil blive imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Under forudsætning af, at vilkårene overholdes, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige støjmæssige hensyn til omgivelserne.

Støv

Ansøger oplyser:

Der kan bl.a. forekomme ophvirvling af støv ifm. transport på og omkring ejendommen, ved halmtildeling samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen (aflæsning, blanding) af foder/afgrøder foregår primært i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. Oprydning og renholdelse af staldene og nære omgivelser vil bidrage til at minimere støvgenerne. Eventuelle gener søges imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transport, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Tønder Kommune vurderer:

Den største kilde til støvgenerne skønnes at være interne transport, håndtering af foder og halm.

Der stilles vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

På ejendommen foretages en generel bekæmpelse af skadedyr. Muldvarper og mosegrise bekæmpes mekanisk i det omfang de måtte forekomme.

Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) idet bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er en mulig. Luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give en ønsket effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Neporex udvandes fra medio april og frem til oktober-november måned. Der foretages således effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Ejer har det overordnede ansvar, for at sikre en effektiv bekæmpelse. Derudover er der indgået aftale med autoriseret skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der stilles vilkår til god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så at skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøger oplyser:

Anlægget ligger tilbagetrukket fra offentlig vej (Bønderbyvej) med 3 udkørsler til Bønderbyvej. De vest- og østlige udkørsler anvendes fortrinsvis til erhvervsrelateret kørsel og den midterste udkørsel anvendes fortrinsvis til kørsler af privat karakter. Der ligger 1 nabo uden landbrugspligt i umiddelbar nærhed af den vestligste udkørsel.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen udgøres af transporter med foderstoffer og levering/afhentning af dyr samt udbringning af husdyrgødning. Transporterne vil primært foregå i dagtimerne. I vækstsæsonen vil der kunne forekomme transporter uden for normal arbejdstid. Erhvervsrelaterede transporter som kommer vest fra vil anvende vejen vest om ejendommen ind til driftsbygningerne. Den største andel af erhvervsrelaterede transporter vil benytte de østlige tilkørselsveje.

På ejendommen er der opført fodersiloer, som medfører at antallet af transporter reduceres. Udvidelsen forventes at give 3 ekstra transporter af færdigfoder og sammenholdt med reduktionen grundet nye fodersiloer forventes det samlede antal transporter til/fra ejendommen ikke at stige.

Transporterne til/fra husdyrbruget vil hovedsageligt foregå indenfor normal arbejdstid.

På baggrund af ovenstående beskrivelse af husdyrbrugets håndtering af transportere vurderes det, at transporterne ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen har taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, men at transporterne kan medføre gener for naboer samt tilsmudsning af veje, hvorfor vi har stillet vilkår, der begrænser disse gener.

Lys

Ansøger oplyser:

Alle staldafsnit er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er alene tændt, når der pågår arbejde i staldene. Der er udendørs orienteringslys som er placeret på diverse gavle. Der udskiftes løbende til energibesparende lys.

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentligt mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de landskabelige værdier og de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser:

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Gylleudslip kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

- *Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved, at:*
- *Der er ryddet op, hvor der arbejdes.*
- *Medarbejdere får god instruktion.*
- *Bygninger og maskiner vedligeholdes.*
- *Der er gode adgangs- og transportveje.*
- *Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges*
- *Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.*
- *Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn*
- *Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.*

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift stilles der vilkår til opbevaring og håndtering af affald, brændstof og eventuelle kemikalier. De to gyllebeholdere er begge omfattet af krav om gyllealarm og 5-års beholderkontrol, da de ligger indenfor 100 m af en sø og en grøft der har direkte forbindelse til et beskyttet vandløb. Der er gyllealarm på begge beholdere, ligesom de begge har fået foretaget 5-års beholderkontrol i 2017. Vi vurderer, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøger oplyser:

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticid- og sprøjteudstyr er placeret på anden ejendom, og håndteres derfra.

Tønder Kommune vurderer:

Der findes ingen pesticider eller sprøjteudstyr på ejendommen og der stilles kun vilkår i tilfælde af eventuel opbevaring af kemikalier. Ansøger oplyser, at der ikke opbevares andet end vaske- og desinfektionsmidler til brug i malkestald.

Olie og brændstof

Ansøger oplyser:

På ejendommen er der en 2.500 l olietank til diesellole fra 1999. Der er opsat en overfyldsalarm på dieseltanken, ligesom der er monteret en tankpistol med føler som stopper automatisk når tanken er fuld. Desuden tankes på befæstet areal uden afløb, således at eventuelt spild af diesel forhindres. Ved eventuelt spild af diesel opsamles dette af opsugende materiale (eksempelvis kattegrus eller savsmuld).

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkeme-kanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

Egenkontrol

Ansøger oplyser:

Der udarbejdes årlige markplaner, sprøjteplaner og gødningsregnskaber med opgørelser om udspreddning af plantenæringsstoffer og sprøjtemidler. Der aflæses periodevist el- og vandforbrug. Der føres kontrol med forbrug af foder og hjælpestoffer gennem foderplanlægningen. Flydelag/overdækning på gyllebeholdere kontrolleres og der føres logbog.

Management

- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.*
- *Der er fast dyrlægeaftale.*
- *Der udarbejdes mark- og gødningsplaner for bedriften.*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.*

- Der føres sprøjtejournal og medicinjournal.
- Der føres endvidere journal over udbringning af handels- og husdyrgødning.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og opformering af skadegørende dyr og insekter.
- Som led i ejendommens miljøgodkendelse er der udarbejdet en Beredskabsplan med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivende miljø. Planens indhold vil være kendt for gårdens ansatte ligesom planen udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand eller lignende.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol på ejendommen.

Tønder Kommune vurderer, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøger oplyser:

Der tilføres ikke spildevand til gylletanken. Vand fra tidligere ensilageplads (se bygningsoversigt Figur 1) tilføres fortanken og bruges til fortynding af gyllen fra sengestalden.

Type	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)
Staldrengøring	100	100
Vaskeplads	100	100
I alt	200	200

Tabel 9: Spildevandsmængder på husdyrbruget

Tønder Kommune vurderer:

Husdyrbruget håndterer spildevandet fra ejendommen forsvarligt. Der stilles derfor ingen vilkår til håndteringen.

Afledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til grøft eller vandløb samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver særskilt tilladelse.

Affald

Ansøger oplyser:

Døde dyr opbevares øst for "7 Slutstald/sengestald" inden bortskaffelse af autoriseret destruktionsanstalt (DAKA).

Veterinær affald

Omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

Landbruget anvender ikke medicinske præparater som kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø.

Brugte kanyler og sprøjter udgør ikke en generel miljøtrussel, men af arbejdsmæssige årsager (for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre)

opbevares de i egnede plastbeholdere. Beholderne bortskaffes gennem kommunal godkendte og anviste ordninger.

Forekomsten af medicinrester vil være minimal, idet medicinen normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via dyrlægen, apoteket eller andre godkendte ordninger.

Ufarligt emballageaffald

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage – hele læs. Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke. Såsæd til markbruget leveres som sækkevarer eller i storsække. Derudover forekommer der emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler. Emballageaffald fra medicinpakninger forekommer i begrænsede mængder. Afdækningsplast forekommer i mindre mængder.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej.

Øvrigt affald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativer for affald.

I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de således gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Kemisk emballageaffald

Kemisk emballageaffald stammer hovedsageligt fra sprøjtebeskyttelsesmidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte ordninger.

Olie- og kemikalieaffald:

Serviceeftersyn og olieskift på traktorer og andre selvkørende maskiner sker normalt af faguddannet personale på landbrugsmaskinværksteder, som bortskaffer spildolie og andet i forbindelse med eftersynene. Den årlige mængde af spildolie på ejendommen er derfor begrænset. Opsamles og bortskaffes gennem olieleverandøren eller gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Sprøjtemiddelrester markbrug

Markbruget passes med udgangspunkt fra Trægårdsvej 13. Eventuelle restmængder bortskaffes via kommunal godkendte/anviste ordninger.

Tønder Kommune vurderer:

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens

affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøger oplyser:

Elforbruget i kvægstalde går primært til belysning og drift af teknisk udstyr (eks. varmtvandsbeholder).

Opvarmning sker via jordvarmeanlæg. Der udføres pløjefri dyrkning, hvorfor dieselforbrug ikke forventes at stige.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	64.000 kWh/år	65.000 kWh/år
Diesellole	20.000 l/år	20.000 l/år

Tabel 10: Energiforbrug på husdyrbruget

Energibesparende foranstaltninger

Der er fokus på energibesparende foranstaltninger: Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om at der i nye stalde skal anvendes LED-belysning og der skal skiftes til lavenergilysstofrør i stalde og lader, når de eksisterende er udtjente.

Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøger oplyser:

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild. Der er flydere i drikkevandstrugene som forhindrer spild. Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Type	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)
Forbrug af drikkevand	8.616	8.700
Vask af stald	100	100
Vask af maskiner	100	100
I alt	8.816	8.900

Tabel 11: Vandforbrug på husdyrbruget

Tønder Kommune vurderer:

Langt størstedelen af vandforbruget på ejendommen er drikkevand til dyrene. For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, er der stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer. Af samme årsag stilles der vilkår til, at der skal føres driftsjournal over vandforbruget. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøger oplyser:

BAT-niveauet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 5.344 kg NH₃-N/år. Det beregnede BAT krav mht. ammoniaktab er overholdt på ejendommen med en margin på 0 kg NH₃-N/år.

Med det valgte staldsystem er BAT-niveauet opfyldt. Der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 5.344 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 5.344 kg N/år.

Tønder Kommune vurderer derved at BAT er overholdt.

Der er ikke benyttet specielle tiltag for at opnå BAT-niveau, udover valget om staldsystemerne. Staldsystemerne er fasthold med vilkår.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Ansøger oplyser:

Der er ingen grænseoverskridende virkninger, da anlægget ikke er beliggende i nærheden af landegrænserne.

Tønder Kommune vurderer:

Da ejendommen ligger ca. 5 km fra den dansk-tyske grænse, er Tønder Kommune enig i ansøgers vurdering om at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Ikke relevant da husdyrbruget ikke er et IE-husdyrbrug.

D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Nedenfor har vi indsat ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten.

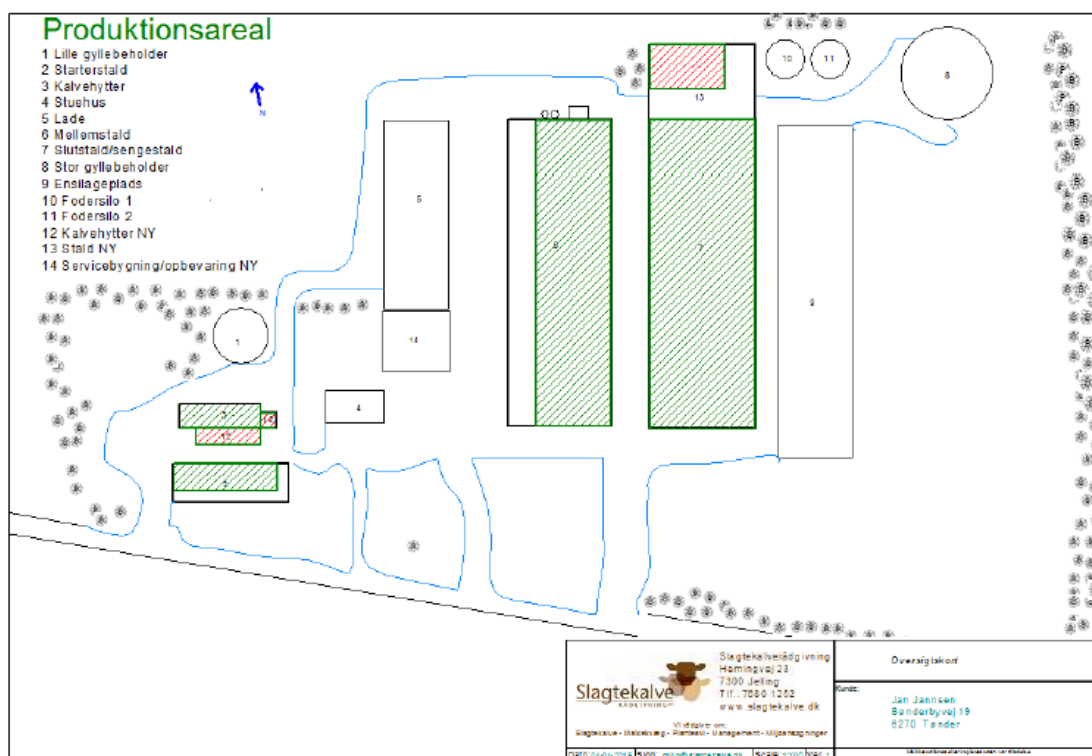
Ikke teknisk resume

Der søges om en udvidelse i produktionsarealet fra det eksisterende produktionsareal på 6.004 m² i slagtekalve til 6.511 m² ligeledes i slagtekalve. Der opsættes præfabrikerede kalvehytter med et samlet areal på 132 m² og eksisterende stald inddrages til slagtekalveproduktion med et produktionsareal på 375 m².

Kalvehytterne placeres i umiddelbar nærhed af eksisterende stalde til småkalve. Oversigt over ejendommen og ejendommens produktionsareal fremgår af figur 1 samt af figur 2 og 3 nedenfor.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udgående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
2 Starterstald	423	Naturlig ventilation	3 m	(#163210) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	310
3 Kalvehytter	229	Naturlig ventilation	3 m	(#163211) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	216
6 Møllestald	3000	Naturlig ventilation	3 m	(#179335) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse (#163212) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0 0	275 2203
7 Slutstald/sengestald	3093	Naturlig ventilation	3 m	(#163214) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og øljefløb	0	3000
12 Kalvehytter NY	146	Naturlig ventilation	3 m	(#163216) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	132
13 Stald NY	750	Naturlig ventilation	3 m	(#179360) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	375
Sum						6511

Figur 2 Oversigt over stalde og produktionsareal. Fra Husdyrgodkendelse.dk

Figur 3 Produktionsarealet. Den røde skravering markerer udvidelsen.

Lugt

Lugtgenafstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone bliver overholdt.

Transporter

I forhold til nabobebyggelse vurderes det, at generne ved transporten til og fra ejendommen vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold er hensigtsmæssige.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, Sølsted Mose, ligger mere end 9 km væk. Omkring ejendommen er der flere §3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjpåvirkning af omgivelser mm. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste tilgængelige teknologi)

For det ansøgte er de krav om, at der højst må udledes 5.345 kg. ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. Lovgivningens krav til maksimal ammoniakudledning er overholdt.

Alternative løsninger

Der er i forbindelse med optimering af projektet undersøgt alternative placeringer og det er konkluderet, at udnyttelsen af det samlede anlæg udnyttes bedst ved den valgte placering.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Nærmeste natura 2000-område er fuglebeskyttelsesområde nr. 60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen ca. 2,4 km sydvest for husdyrbruget. Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,0 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er ligger ca. 2,4 km mod sydvest. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Bønderbyvej 19 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV-arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

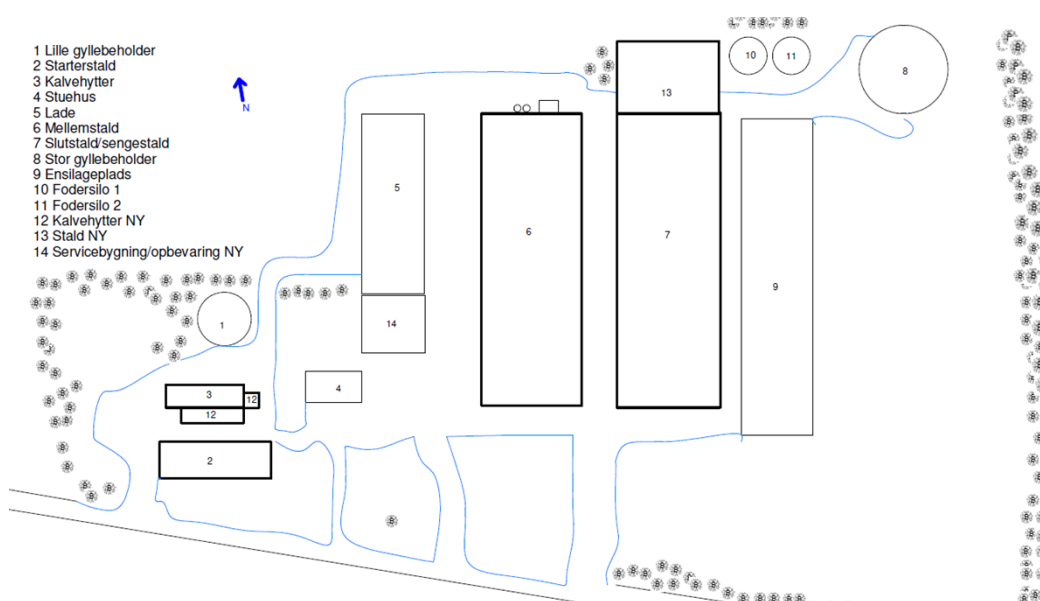
VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

- Husdyrbruget godkendes til:
 2.861 m² produktionsareal dybstrøelse til kalve (under 6 mdr.).
 650 m² produktionsareal dybstrøelse til ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.).
 3.000 m² produktionsareal fast drænet gulv med skraber og ajleafløb til ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.).
- Fordeling af dyr og det tilladte produktionsareal må maksimalt være som anført i tabel 12 og vist på figur 2:

Nr	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Stald m ²	Produktionsareal m ²
2	Starterstald	Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	423	310
3	Kalvehytter	Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	229	216
6	Mellemstald	Dybstrøelse	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)	3000	275
			Kalve (under 6 mdr.)		2203
7	Slutstald/sengestald	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)	3093	3000
12	Kalvehytter NY	Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	146	132
13	Stald NY	Dybstrøelse	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)	750	375
Nr	Gødninganlæg				gødningsareal m ²
A	Gyllebeholder 998 m ³				250
B	Gyllebeholder 3600 m ³				765

Tabel 12: Oversigt over stalde og dyr

Figur 2: situationsplan

3. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Stalde og anlæg

4. Den nye stald og de nye kalvehytter skal placeres/udføres som vist på figur 2.
5. De nye stalde/ kalvehytter skal opføres med staldsystem og produktionsareal der fremgår af tabel 12.

Gødningsopbevaring og -håndtering

6. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
7. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
8. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Landskabelige hensyn

9. Nye bygninger skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.
10. De eksisterende læhegn på matrikel nr. 119 skal bibeholdes og vedligeholdes, herunder at udgåede træer og buske erstattes. Se den lilla markering på figur 3.

Figur 3: Eksisterende læhegn der skal bibeholdes og vedligeholdes.

Ammoniak

11. Staldene skal være indrettet med de staldsystemer der fremgår af tabel 12

Lugt

12. Markstakke med dybstrøelse og ensilage skal placeres mindst 100 meter fra nabobeboelser.
13. Kasseret ensilage skal opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

Støj

14. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel 13: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Støv

15. Driften på Bønderbyvej 19 må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.

Fluer og skadedyr

16. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
17. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

18. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at drift af ejendommen giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften udarbejde en handlingsplan som skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Driftsforstyrrelser og uheld

19. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

Kemikalier og pesticider

20. Hvis der opbevares kemikalier skal de opbevares indendørs på fast bund uden afløb.

Olie og brændstof

21. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal foregå på fast tæt bund.

Egenkontrol og management

22. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
23. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
 - Drift af skraberanlæg til det fast, drænedede gulv.

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Affald

24. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald skal det opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
25. Hvis der opbevares fast farligt affald skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

26. Der skal i nye stalde anvendes LED-belysning og der skal skiftes til lavenergilysstofrør i stalde og lader, når de eksisterende er udtjente.

Vandforbrug

27. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

28. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

Idehøring

Ansøgningen blev den 9. december 2019 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 613 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest **onsdag den 4. marts 2020**.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.